

EMBARGO

13/5/2013

19:30

**ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΕΒ
13/05/2013**

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΕΒ
κ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΤΗΝ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ**

Κύριε Πρόεδρε,
Κυρίες και κύριοι,
Αγαπητοί φίλοι,

Όλοι εμείς, εδώ, μέσα σ' αυτή την αίθουσα, είμαστε μια τάξη ανθρώπων που εκπροσωπεί την πρώτη γραμμή άμυνας του τόπου απέναντι στη συνεχιζόμενη κρίση. Και την αιχμή του δόρατος για το ξεπέρασμά της.

Οφείλουμε να μιλάμε. Γιατί έχει σημασία τι λέμε.
Οφείλουμε, όμως, και να ακούμε.

Έξω απ' αυτή την αίθουσα, ακούω, πολύ καθαρά, την εκκωφαντική σιωπή των πολιτών. Δεν μπορούμε να την αγνοήσουμε.

Είναι η σιωπή της βιοτικής αγωνίας, της υποβαθμισμένης καθημερινότητας, της αδιαφορίας για τα κοινά. Η σιωπή της αποξένωσης. Είναι η σιωπή ανθρώπων μπερδεμένων, φοβισμένων, εξουθενωμένων. Είναι η σιωπή της παραίτησης.

Τους ακούτε κι εσείς;

Δεν είναι ίσως οι άνθρωποι της διπλανής μας πόρτας... Είναι, όμως, η ευρύτερη κοινωνία, η αδήριτη πραγματικότητα του τόπου στον οποίο ζούμε και θέλουμε να εξακολουθήσουμε να ζούμε.

Δεν μπορούμε να μοιραστούμε, άμεσα, την ανάγκη τους. Οφείλουμε όμως να συμμεριστούμε τα βουβά ερωτήματά τους.

Πρέπει να «ακούσουμε» τη σιωπή τους, πριν γίνει κραυγή και μας πάρει τ' αυτιά. Γιατί τότε, θα είναι αργά. Δεν θα θέλουν εκείνοι πια να μας ακούσουν...

Έχουμε, πράγματι, τον τελευταίο καιρό ενθαρρυντικές ειδήσεις και ευοίωνες ενδείξεις: Ο κίνδυνος χώρας έχει μειωθεί. Ξένοι και εγχώριοι επενδυτές εκδηλώνουν ενδιαφέρον. Ορισμένες μεταρρυθμίσεις προχωρούν και αποδίδουν. Τα καλά σχόλια για την Ελλάδα, διεθνώς, έγιναν ο κανόνας.

Αλλά, η μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία παραμένει απαισιόδοξη. Γιατί η πραγματικότητα που αντιμετωπίζει εξακολουθεί να είναι πολύ σκληρή. Κι έχει την αίσθηση ότι, ύστερα από 4 χρόνια πρωτοφανούς κρίσης, μετά από τρία μνημόνια, δύο κουρέματα του χρέους, δισεκατομμύρια ευρώ σε δάνεια, αλληπάλληλα πακέτα μέτρων και οδυνηρές θυσίες, η ζωή της εξακολουθεί να φτωχαίνει.

Αλλά και η πραγματικότητα των αριθμών παραμένει δύσκολη. Η παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών έχει μειωθεί κατά 25%. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα έχει εξουδετερωθεί. Η περιουσία και το εισόδημα υπερφορολογούνται. Η εργασία και η καθημερινότητα έχουν υποβαθμιστεί. Πάνω από το ένα τέταρτο του εργατικού δυναμικού της χώρας είναι άνεργο. Το 60% των νέων μας βρίσκει κλειστή την αγορά εργασίας. Η λιτότητα δοκιμάζει τα όρια αντοχής των πολιτών, η ύφεση δοκιμάζει τις αντοχές των επιχειρήσεων.

Ο παραγωγικός μας ιστός έχει υποστεί ανήκεστο βλάβη από τις πολιτικές των προηγούμενων ετών. Ακόμα κι οι πιο ανθεκτικές παραγωγικές μονάδες, αυτές που μέσα στα πέτρινα τούτα χρόνια διατήρησαν ζωντανή την προοπτική της ανάκαμψης, γονατίζουν σήμερα κάτω από το βάρος των φόρων, του αυξημένου κόστους ενέργειας, της μειωμένης ζήτησης, της έλλειψης ρευστότητας.

Από τη μια η σιωπή της κοινωνίας, από την άλλη η βουβαμάρα της αγοράς. Τέσσερα χρόνια τώρα, δεν φτωχαίνουμε απλώς –ξεφτίζουμε ως χώρα.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι,
Η ίδια η πραγματικότητα μάς λέει ότι αποτύχαμε –κι εμείς και οι δανειστές μας. Αλλά, εμείς λουζόμαστε την αποτυχία αυτή.

Η επιβολή των μνημονίων δεν μας ένωσε σε μια κοινή προσπάθεια, ή έστω σε ένα δημιουργικό κομματικό ανταγωνισμό, με στόχο να ξεπεράσουμε τη δοκιμασία κοιτάζοντας εμπρός. Αντίθετα, διχαστήκαμε με το βλέμμα στραμμένο πίσω –στο βολικό, αλλά χρεοκοπημένο παρελθόν. Χωριστήκαμε σε μνημονιακούς και αντιμνημονιακούς, σε υπερπατριώτες και δοσίλογους, σε εθνολάγνους και ευρωλάγνους, σε ζηλωτές του ευρώ και υποβολείς της δραχμής, σε ιδεολόγους του φόβου και σε σταυροφόρους της άρνησης. Σπεύσαμε στα χαρακώματα, αντί να αναζητήσουμε πεδίο διαλόγου.

Δημιουργήθηκε έτσι χώρος, και εκλογική πελατεία, για τον ιδεοληπτικό αναχρονισμό και τον πολιτικό πρωτογονισμό.

Ο διχασμός αυτός ματαίωσε κάθε προσπάθεια ουσιαστικής πολιτικής. Και είχε βαριές συνέπειες στο κοινωνικό σώμα. Άνοιξαν βαθιές πληγές. Η λιτότητα έπληξε δικαίους και αδίκους. Για τη μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών όλα έχουν γίνει πολύ πιο δύσκολα: η εργασία, η διατροφή, η παιδεία, η περίθαλψη, η μετακίνηση.

Από την άλλη, είδαμε το πελατειακό κράτος να αντιστέκεται σε κάθε αλλαγή. Τις κομματικές συντεχνίες να δίνουν λυσσαλέες μάχες για να μη θιγούν τα προνόμιά τους. Είδαμε μαραθώνιες κομματικές διαπραγματεύσεις για λίγες χιλιάδες επιόρκους του

δημοσίου, την ώρα που οι άνεργοι του ιδιωτικού τομέα ξεπερνούν το ένα εκατομμύριο και τα λουκέτα των επιχειρήσεων που δεν άντεξαν, είναι χιλιάδες.

Μπορεί ένα τέτοιο σύστημα να νομιμοποιηθεί ηθικά στη συνείδηση των πολιτών, και να τους εμπνεύσει; Μπορεί να αντέξει την κοινωνική πίεση που το ίδιο εκτρέπει;

Είναι αλήθεια ότι πολλά πετύχαμε, και πολλά υποστήκαμε για να συμμαζευτούν κάπως τα πράγματα τούτα τα πέτρινα χρόνια. Και είναι αλήθεια –το επαναλαμβάνω– ότι, για πρώτη φορά, υπάρχουν ελπιδοφόρα σημάδια στον οικονομικό μας ορίζοντα.

Αλλά, αυτό που πρωτίστως οφείλαμε να κάνουμε, δεν το κάναμε. Ούτε το κράτος αλλάξαμε, ούτε την οικονομία ανακαινίσαμε, ούτε την κοινωνία θωρακίσαμε. Και δεν μας φταίνε τα μνημόνια γι' αυτό, παρόλα τα υπαρκτά λάθη, τις ελλείψεις και τις αστοχίες τους.

Μιλώ με ιδιαίτερη έμφαση στο πρόσφατο παρελθόν, μιλώ για τα χαμένα χρόνια και τις χαμένες ευκαιρίες αυτής της τετραετίας.

Δεν υποτιμώ –θα ήταν άδικο– τις μεγάλες και επιτυχείς προσπάθειες που καταβάλλει η σημερινή κυβέρνηση, και ο πρωθυπουργός προσωπικά. Αλλά, δεν θέλω να υποτιμήσω και τις δυσκολίες που μας περιμένουν ακόμα. Έχουμε πράγματι ανάγκη αισιοδοξίας. Μόνο που η βεβιασμένη αισιοδοξία μπορεί να έχει τα αντίθετα αποτελέσματα όταν οι καταστάσεις είναι τόσο σύνθετες και τα προβλήματα τόσο μεγάλα. Σε τέτοιες συνθήκες, οι ηγεσίες και όλοι οι υπόλογοι φορείς πρέπει να αποσκοπούν όχι στον εφησυχασμό, αλλά στην αφύπνιση του λαού –ώστε να μπορούν να ζητήσουν τη συνέγερση και τη συμβολή του.

Ξέρετε τι λένε: Ο απαισιόδοξος είναι ένας καλά ενημερωμένος αισιόδοξος. Εγώ, προσωπικά, προτιμώ να παραμένω συγκρατημένα απαισιόδοξος για τη συνολική πορεία του τόπου. Αλλά, ταυτόχρονα, εξακολουθώ να ελπίζω. Και να επενδύω στο εθνικό μας μέλλον.

Γιατί πιστεύω ότι υπάρχουν δημιουργικές απαντήσεις στη σιωπή της κοινωνίας και στην αδράνεια της αγοράς.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

Η Ελλάδα πρέπει να τρέξει για να επιβιώσει ανταγωνιστικά στον σύγχρονο κόσμο. Αλλά, πορεύεται κουτσαίνοντας και παραπατώντας, γιατί έχει δύο βρόγχους γύρω από τον λαιμό της: τα αντιαναπτυξιακά μνημόνια και το αναχρονιστικό κράτος.

Το μεγάλο διακύβευμα για τον λαό και το μέλλον μας, είναι να απαλλαγούμε από αυτούς τους βρόγχους. Να υπερφαλαγγίσουμε τα μνημόνια. Να αναδομήσουμε το κράτος. Η μνημονιακή λιτότητα κινδυνεύει να μας οδηγήσει σε πλήρες οικονομικό και κοινωνικό αδιέξοδο.

Οι συνθήκες υπαγορεύουν –αλλά και ευνοούν–, πέρα από το τριμηνιαίο παζάρι για τα μέτρα και τη δόση μας, την επανατοποθέτηση του ελληνικού προβλήματος σε απευθείας διαπραγμάτευση με τις Βρυξέλλες.

Έρθε η ώρα να αναθεωρήσουμε το πρόγραμμα με όρους αναπτυξιακούς. Με διαπραγματευτικό χαρτί ένα Εθνικό Μνημόνιο:

Ένα πειστικό Εθνικό Πρόγραμμα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, με έμφαση στην επένδυση, την καινοτομία, την εξωστρέφεια. Ένα επιθετικό πρόγραμμα οικονομικής

ανάκαμψης, που να περιγράφει την Ελλάδα του αύριο και να ανοίγει τον δρόμο στις δημιουργικές και επιχειρηματικές δυνάμεις του τόπου να αναπτύξουν γρήγορα τους τομείς εκείνους της ελληνικής οικονομίας που διαθέτουν συγκριτικό πλεονέκτημα. Ένα πρόγραμμα που, πέρα από τους στόχους δημοσιονομικής εξυγίανσης, θα περιέχει στόχους για την ανάπτυξη και την αύξηση της απασχόλησης.

Το έδαφος για μια τέτοια πρωτοβουλία είναι σήμερα ευεπίφορο. Με καθυστέρηση τριών ετών, η Ευρώπη δείχνει να συνειδητοποιεί επιτέλους ότι η πολιτική της μονομερούς λιτότητας οδηγεί στον φαύλο κύκλο της ύφεσης. Οι φωνές για να υπάρξει μία πιο χαλαρή δημοσιονομική προσαρμογή δυναμώνουν. Εκφράζουν την κοινή πια διαπίστωση ότι η γερμανική συνταγή συνεπάγεται αβάσταχτο κοινωνικό κόστος και άδηλες πολιτικές συνέπειες. Ζητούν να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στις αναπτυξιακές πολιτικές –ώστε η έξοδος από την ευρωπαϊκή κρίση να βασιστεί στην ανάπτυξη και την επένδυση.

Είναι θέσεις που ο ΣΕΒ, σταθερά και δημόσια, διατυπώνει από την εποχή του πρώτου μνημονίου. Ήδη τον Νοέμβριο του 2010, είχαμε επιδώσει στην ηγεσία της Ε.Ε. υπόμνημα προειδοποίησης για τις λάθος προτεραιότητες του μνημονίου.

Τώρα που η Ευρώπη δείχνει να αλλάζει αντίληψη, είναι η δική μας ευκαιρία να δείξουμε τον δρόμο για μια ευρωπαϊκή πορεία που δεν θα αποκλείει τους λαούς της.

Η πρωτοβουλία του ΣΕΒ με τη μελέτη McKinsey αποτελεί, κατά γενική ομολογία, μία ολοκληρωμένη πρόταση βάσης για ένα πραγματικό Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης. Είναι ένας ρεαλιστικός οδηγός για την ανασυγκρότηση της οικονομίας μας σε νέες ανταγωνιστικές βάσεις.

Εν τω μεταξύ όμως, η ελληνική οικονομία χρειάζεται επείγοντως οξυγόνο. Υπάρχουν μέτρα πιο άμεσα που πρέπει να ληφθούν.

Στον ίδιο τον Πρωθυπουργό και σε καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς έχουμε επιδώσει σειρά συγκεκριμένων προτάσεων για την επανεκκίνηση της οικονομίας, για το χρηματοδοτικό, το φορολογικό, το αδειοδοτικό, το κόστος ενέργειας, για τη βιομηχανική πολιτική. Ελπίζουμε να μην... παραπέσουν στα συρτάρια της γραφειοκρατίας.

Αλλά, καθώς τα περιθώρια ολοένα και στενεύουν, πιστεύουμε ότι τώρα απαιτείται μία ριζική αντιστροφή της ίδιας της οικονομικής μας αντίληψης. Που να σηματοδοτηθεί με σημαδιακές καινοτομίες. Για παράδειγμα:

- Μπορούμε να ζητήσουμε από τις Βρυξέλλες τη διετή κατάργηση της διαχείρισης του ΕΣΠΑ από το κράτος. Η διαχείριση των πόρων που δεν έχουν απορροφηθεί να αναληφθεί από ομάδα ελληνικών και ξένων τραπεζών υπό την εποπτεία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και να κατευθυνθούν σε επενδυτικές πρωτοβουλίες.
- Μπορούμε να προχωρήσουμε στην ίδρυση ενός Ταμείου Πληρωμής των Οφειλών του Δημοσίου, που θα έχει την ευθύνη να πιστοποιεί και να προεξοφλεί οφειλόμενους φόρους και άλλες απαιτήσεις κατά του δημοσίου – κατά το ισπανικό πρότυπο. Το τραπεζικό σύστημα συμπράττει και αναλαμβάνει τη λειτουργία του. Οι πιστωτές του δημοσίου θα παίρνουν πιο γρήγορα τα λεφτά τους. Τα νούμερα του προϋπολογισμού θα έχουν μεγαλύτερη διαφάνεια.
- Μπορεί το ΤΑΙΠΕΔ, πέραν των μεγάλων ιδιωτικοποιήσεων, να καταρτίσει σε συνεργασία με τους παραγωγικούς φορείς, έναν οδικό χάρτη για τη μεταφορά δραστηριοτήτων από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα. Και παράλληλα, να μπορούν οι επιχειρηματίες, με δική τους πρωτοβουλία να προτείνουν ν'

αναλάβουν δραστηριότητες του κράτους –εκτός από αυτές που αφορούν την εθνική άμυνα και δημόσια ασφάλεια.

- Από την άλλη, γιατί δεν τολμούμε τη μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων στα κατώτερα ευρωπαϊκά επίπεδα; Την κατάργηση όλων των γραφειοκρατικών διαδικασιών για την έναρξη και λειτουργία επιχείρησης και για την υλοποίηση μίας επένδυσης, στα πρότυπα π.χ. της Ιρλανδίας; Τη θεσμική κατοχύρωση σταθερής φορολογικής αντιμετώπισης των νέων επενδύσεων για όλη τη διάρκεια της ζωής τους;

Ματαιοπονούμε αν δεν επιδιώξουμε μία ουσιαστική μετάθεση του κέντρου βάρους της οικονομίας από το κράτος στην επιχειρηματικότητα.

Αυτή είναι, εξάλλου, η επιταγή όλης της Ευρώπης σε σχέση με το επόμενο ΕΣΠΑ, που θα φέρει στη χώρα μας πάνω από 18 δισ. ευρώ σε αναπτυξιακά κεφάλαια. Αυτή είναι και η δημόσια δέσμευση της πολιτικής ηγεσίας δια στόματος του ίδιου του Πρωθυπουργού και του υπουργού Ανάπτυξης.

Το μήνυμα αυτό πρέπει να ακουστεί ξεκάθαρα και ηχηρά προς κάθε κατεύθυνση. Πρέπει να διασφαλιστεί ότι η ριζική στροφή της οικονομικής αντίληψης υπέρ της επιχειρηματικότητας, θα γίνει πράξη σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού και άσκησης πολιτικής, σε όλο το φάσμα της δημόσιας διοίκησης. Πρέπει να υπάρξει αλλαγή νοοτροπίας από την κορυφή μέχρι τη βάση της Πολιτείας. Και η αλλαγή αυτή να διαποτίσει την πρακτική εφαρμογή στην καθημερινότητα.

Ακούω συχνά-πυκνά να κατηγορούν τον έλληνα επιχειρηματία για έλλειμμα πατριωτισμού και επενδυτική αδιαφορία. Και κάθε φορά θέλω να απαντήσω: Δεν υπάρχει μεγαλύτερος πατριωτισμός στην πράξη από τον πατριωτισμό του έλληνα επιχειρηματία που παραμένει σ' αυτήν τη χώρα και εξακολουθεί να μοχθεί για να κρατήσει και ν' αναπτύξει τη δουλειά του, αντιμέτωπος μ' ένα διεφθαρμένο δημόσιο, με την αντιεπιχειρηματική μνησικακία, με μία εχθρική γραφειοκρατία κι ένα αμετανόητο πελατειακό σύστημα, το οποίο εξέθρεψαν και ακόμη συντηρούν πολιτικοί όλων των χρωμάτων.

Τώρα ή ποτέ θα διαβούμε τον Ρουβίκωνα της κρατικοδίαιτης οικονομίας –και κρατικοδίαιτης επιχειρηματικότητας– για να βγούμε στο ανοιχτό πεδίο μιας εξωστρεφούς οικονομίας και να ανοίξουμε τις πύλες της ανάπτυξης με πολιορκητικό κριό τη σύγχρονη παραγωγική επιχειρηματικότητα.

Κυρίες και κύριοι,

Ο άλλος μεγάλος στόχος είναι η δημιουργία ενός νέου κράτους. Γιατί, αν δεν αλλάξει το ίδιο το κράτος, δεν μπορεί ν' αλλάξει η χώρα. Είναι τόσο απλό.

Το αναχρονιστικό Δημόσιο της μεταπολίτευσης είναι το μεγάλο εμπόδιο στον εκσυγχρονισμό της χώρας. Είναι σύστημα της κομματοκρατίας, όχι της αξιοκρατίας. Πρέπει να ξαναχτισθεί από την αρχή.

Προτείνουμε, και προτάσσουμε, τη δημιουργία ενός κράτους σύγχρονου, αποτελεσματικού, στην υπηρεσία των πολιτών και όχι των συντεχνιών. Ενός κράτους που είναι εργαλείο και όχι εμπόδιο της ανάπτυξης.

Πρέπει ν' αναδημιουργήσουμε ένα δημόσιο τομέα που να δίνει στους ίδιους τους δημόσιους υπάλληλους την ευκαιρία να συμμετάσχουν με τον καλύτερό τους εαυτό. Να ξεφύγουν από το τέλμα, να αποπλίσουν την κοινωνική κατακραυγή που τους βαραίνει σήμερα. Να αποκτήσουν ξανά δημιουργικό αντικείμενο και κοινωνικό κύρος. Οι ίδιοι,

αν τους δοθεί η ελευθερία και τα κίνητρα, είναι οι πιο κατάλληλοι να αναλάβουν σε μεγάλο βαθμό την ευθύνη αυτής της αλλαγής.

Χρειάζεται, λοιπόν, επείγοντως, να καθιερωθεί ένα σύγχρονο σύστημα αξιολόγησης, που θα κρίνει με βάση τα προσόντα και την απόδοση. Η αμοιβή και προαγωγή να γίνονται με βάση την προσφορά και όχι τα χρόνια υπηρεσίας. Η καλή απόδοση να συνεπάγεται την υπηρεσιακή ανέλιξη και μισθολογική αναβάθμιση του άξιου υπαλλήλου. Μοναδικό κριτήριο αποτελεσματικότητας θα είναι η ποιότητα των υπηρεσιών προς τον πολίτη. Οι ίδιοι οι πολίτες θα πρέπει να κρίνουν και να βαθμολογούν την επίδοση των προσώπων και φορέων με τους οποίους συναλλάσσονται. Οι κρίσεις θα γίνονται από τους ίδιους τους μηχανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης, αποκλείοντας την παρέμβαση των υπουργών και των πολιτικών.

Μέσα σ' αυτό πλαίσιο, που δίνει κίνητρα σε κάθε άνθρωπο να βγάζει τον καλύτερο εαυτό του, δεν έχει νόημα ούτε το λεγόμενο Ενιαίο Μισθολόγιο (που περιέχει ήδη 420 εξαιρέσεις!), ούτε η μονιμότητα στο δημόσιο –εκτός από ένα συγκεκριμένο αριθμό ατόμων σε κρίσιμους τομείς. Η μονιμότητα δεν είναι πλέον σήμερα προστασία της υπαλληλικής ανεξαρτησίας, αλλά ασυλία της αργομισθίας. Το ταμπού αυτό πρέπει να σπάσει. Είναι μία συνταγματική πρόκληση για όλο το πολιτικό σύστημα –και θα ήταν η καλύτερη απόδειξη ότι μπορεί να ξεπεράσει τον πελατειακό εαυτό του.

Τρόποι υπάρχουν. Βούληση υπάρχει;

Οι πιο πρόσφατες εξαγγελίες σας, κύριε Πρόεδρε, είναι σαφείς και ενθαρρυντικές. Έχετε δηλώσει ότι δεν θα ανεχθείτε πια επίορκους και αργόμισθους δημόσιους υπαλλήλους. Έχετε μιλήσει για κλείσιμο των άχρηστων φορέων, και για την εισαγωγή συστήματος αξιολόγησης στο δημόσιο. Έχετε διαγνώσει κι εσείς, ότι ο εκσυγχρονισμός του τόπου είναι αδύνατος χωρίς εκσυγχρονισμό του κράτους. Θέλω να ελπίζω λοιπόν, ότι οι προτάσεις μας παραβιάζουν, σε μεγάλο βαθμό, ανοιχτές πόρτες. Μακάρι! Γιατί παραμένουν ισχυροί στο κράτος και στο ευρύτερο πολιτικό σύστημα οι μηχανισμοί που δεν θέλουν τίποτα να αλλάξει...

Αγαπητοί φίλοι,

Η αλήθεια είναι ότι και ο χρόνος και οι επιλογές μας έχουν εξαντληθεί.

Από την αναγκαστική συμμόρφωση και την αδιάλλακτη αντίδραση προς τα μνημόνια, πρέπει να περάσουμε στην παραγωγικότερη διαχείριση της κρίσης.

Η φοβική Ελλάδα, που αλληθωρίζει στο παρελθόν και συντηρεί τους αναχρονισμούς της, δεν έχει μέλλον. Ο εθνικός εκσυγχρονισμός είναι μονόδρομος για να μη γίνει αυτή η κρίση ο τάφος δύο τουλάχιστον γενεών νέων ελλήνων.

Έχουμε ανάγκη από μια φυγή προς τα εμπρός για την ανταγωνιστική επιβίωση της πατρίδας μας στον σύγχρονο κόσμο. Πρέπει να αποβάλλουμε την ψυχολογία μιας χώρας που έχει αφεθεί να αργοπεθαίνει. Και να αποκτήσουμε τη νοοτροπία ενός έθνους που θέλει να αναγεννηθεί.

Είναι μια πρόκληση που αφορά ιδιαίτερα εμάς, την επιχειρηματική κοινότητα, μαζί με τα πιο ζωντανά κύτταρα του τόπου. Είμαστε απαραίτητοι στην οικονομία και την κοινωνία, σήμερα περισσότερο παρά ποτέ. Δεν αρκεί όμως να είμαστε επιτυχημένοι. Οφείλουμε να είμαστε και συνειδητοί.

Μέσα στα τελευταία τούτα χρόνια, πάρα πολλοί συμπατριώτες μας έχασαν κεκτημένα που θεωρούσαν αυτονόητα, δουλειές που θεωρούσαν σίγουρες, περιουσίες που θεωρούσαν ασφαλείς. Βίωσαν την απώλεια και την υποβάθμιση, την οργή και την κατάθλιψη, την απορία και την ενοχή.

Δεν μιλάω γι' αυτούς που έχουν κάνει τη διαμαρτυρία εργολαβία και μονίμως διεκδικούν. Μιλάω για όλους εκείνους που έχουν χάσει ή κινδυνεύουν να χάσουν τα πάντα και όμως σιωπούν. Η σιωπή αυτών των πολιτών δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως σιωπή των αμνών. Αντίθετα! Αυτοί κρατούν το κλειδί των εξελίξεων. Αυτοί δικαιούνται την προτεραιότητα των λύσεων.

Κι εμείς, οι Έλληνες επιχειρηματίες, ο ΣΕΒ πρωτίστως, πρέπει να αποφασίσουμε αν είμαστε μια κάστα ανθρώπων που κοιτάει μόνο τη δουλειά της ή μια ηγέτιδα τάξη ανοικτή σε όλους και στην υπηρεσία του συνόλου.

Σ' αυτή την αίθουσα ειπώθηκαν σήμερα πολλά κι ενδιαφέροντα. Έξω από αυτήν την αίθουσα, η σιωπή των πολιτών κυοφορεί και άλλες ερωτήσεις. Μπορούμε να τις απαντήσουμε; Εκεί, πιστεύω, βρίσκεται το πραγματικό πεδίο δράσης και ευθύνης μας.

Σας ευχαριστώ όλους και μας εύχομαι καλή δύναμη.